

Z a t w e e f c h u   A w i s e s.

Nr. 5. Zettortdeenâ zimâ Janwara 1835.

Zas teefnesis Grausdinsch, jeb mihlo
fawu eenaidneeku.

(Stahfs.)

Pagahjuschôs dšimtsbuhſchanas laifôs, kad
Kursemmê jahtneeki, definitneeki un teefneſchi
bija, Miſſesmuſchâ Brammannis bija jau ſenn
gluhnejis, pehz wezza teefneſcha nahwi winna
weeta tiſt; un tas irr teefa, Brammannis pratte
labbi runnaht un arri rakſtiht un rehſinaht. Bet
jau bija taggad lepns un angſtprahtigs, jo zerre-
ja ka ammatâ winnam ne ſuddihs, un daſcham
waijadſeja wianna pahrgalwibu panest, un wiſſi
ar bailibu dohmaja us to laifu, kad wiſch to
ammatu dabuhſ. Wiſch bija pee muſchaskun-
ga jau daudsreis bijis; un kad tas gluschi ne at-
ſazzija, bet tiſkai teize: arri labpraht griſboht
ſinnaht, ſo laudis teiſs, un tad wehl taggad ef-
ſohht par agru, jo tas muddigs 70 gaddu wezſ
teefneſis arri warroht 80 gaddus wezſ tapt, tad
neleetigs Brammannis dohmaja, ka winnam ta
weeta ne buhſchoht iſbeht, ja tiſ wezzais wihrſ
nomirtu; un daſcham auſi eemuffinaja, muſchaskun-
gungſ effohht winnam to weetu apſohlijis. Daſchu-
reis arri ſchſinki atneſſe jahtneekam, lai to muſ-
ſchaskungam eeweletu. Bet teefneſcham bija
ſnohts, Grausdinsch wahrda, kas bija fluſſ un
gohdigs, un jau daſchureis fawa ſeewas-tehwa
ammatu walbijis, ihpaſchigi pee ſaldatu-eefohrtele-
ſchanas tiſ gudri bij iſturrejees, ka wiſſi laudis ſa-
wâs ſirdis wehleja ſcho wihru ſew par teefneſi.
Ir muſchaskungſ to bija eemihlejis, kad tas da-
ſchu reis ſliktâ gaiſâ fawa tehwoſcha wahrda at-
nahze, un wianna uswehleſchanas labbi iſdar-
rija. Arri dauds laudis winnu usflaweja, ta ka
muſchaskungſ to weenreis jautaja: woi griſboht
teefneſis tapt? Us to pateeki ne eſmu dohmajis,
atbildeja ſchis weenteeſigi, es wehlu ſawam ſee-
was-tehwam wehl dauds gaddus dſihwoht, un

ne ſinnu, woi wiſſu to ſapraſtu, kas pee teefne-
ſcha buhſchanas waijadſigs. Nu, nu, teize
muſchaskungſ, warr buht ka wezzais ahtri praſ-
ſihs kahdu paligu, tad warreſeet lehti ſchinni
ammata eemahzitees. Bet wezzais peepeſchi no-
mirra, un ſchis labſ nodohms iſnihke. Laudim
tappe ſinna dohta, lai nahhoht muſchâ jaunu
teefneſi iſwehleht. Wiſſi ſanahze, bet neweenu
ne warreja iſwehleht; ikkatriſ ſazzija: mannis
deht nemmeet kahdu griſbedami, man irr weena
alga. Tiſ nemmeet tahdu, kas warr labbi rak-
ſtiht un rehſinaht, teize Brammannis, „jo to am-
matu warr gan katriſ eemahzitees, bet tatschu
naw ne kas, kad ne proht ar ſpaltwu melnu us
baltu wilft.“ Bet neweens ne teize: tad jau tu
effi ſtarp mums labbakais; tiſkai runnaja: ja irr
ſtarp mums 2 jeb 3 kas teefneſcha ammatam
derrigi, tad lai muſchaskungſ noſakka, kam
buhſ par teefneſi palift. Kad tad mums ap-
ſohla, muhs pee muhsu wezzahm teefahm at-
ſtaht, un us pagasta labbumu luhhoht, tad jau
wiſſi ar meern buhs. Ka teiſuſchi, ta darrija.

Muſchaskungſ winnus ſanehme ar ſcheem
wahrdeem: nu, ſo eſſeet iſwehlejuſchi ka ſawu
nahkamu teefneſi? „Muhs wiſſus paſiſſteet,
zeenigs tehws!“ teize Brammannis, „un ſin-
neet, ka tur ikkatriſ naw derrigs. Es eſmu ſewi
dahwajees, un ne ſinnu zittu neweenu, kas tiſ
labſ buhtu, ka es.“

Muſchaskungſ atbildeja, eſmu arri no ta
bijuſcha teefneſcha ſnohta un wehl no weena
wihra dſirdejis, kas derrigi buhtu. Arri Graus-
dinu turru par kreetnu wihru; tomehr juns
dohdu walku iſmekletees, kam wairak uſtizeet.
ſkrihwer! nemmeet lappu papihra un usrak-
ſteet tohs wahrduſ: Brammann, Grausdin un
ſkujeneek. Juhs 3 atkaphpetees, un juhs zitti
welzeet ſtrihpu appakſch to wahrdu, ſo ſew par
teefneſi griſbeet. Kam wairak ſtrihpas buhs,

to apstiprinaschu. Man rahdabs, fa walloda ne gribb lahgi weiktees, un tomehr labpraht gribbetu jums pilnam waltu laut pee juhsu wehleschanas.

Tad muischaskungs us papihri rahdidams laudim fazzija: schè irr Brammanna, — tè Grausdina, un tè Skujeneeka wahrds! Upsihmejeet nu ikkatriis to, kurre juhs gribbeet. Tad weens eefahke runnaht fazzidams: mihtais muischaskungs! ja pateesiba jafacka, tad ne weenas strihpas ne wajadsetu, wiffi wehlam Grausdinu. Tee diwi wihri warr gan arri labbi buht, bet pee to ammatu naw neweens labbaki derrigs pehz muhsu dohmahm, fà Grausdinsch, un mums dikti patiktu, kad juhs to mums dohtu. „Nu tas masa leeta, tahs strihpas pawilkt,“ atbildeja muischaskungs, „tad warretum pehz wisseem trim rahdiht, kam laime to ammatu wehlejuse.“ Un redsi, wiffi pawilka strihpas apfakch Grausdina wahrda.

Tad muischaskungs pasluddinaja, fa wiffi weenprahctigi Grausdinu iswehlejuschi, kam no firds laimi wehloht. Skujeneeks pasimehjabs un fazzija: wiffi trihs tatschu ne warram teefneschi buht, esmu gluschi ar meeru. Bet Brammannam bija schis wahrds fà ruhtris ahbolis, kas winna gihmi nejauku padarrija. Tad Grausdinsch ar muischaskungu runnadams fazzija, fa ar pateizibu atsisttoht to ustizibu, kas tam parahdita, bet Brammannis buhschoht tam nemeeru padarriht. Bet muischaskungs tam fargaschanu apfoholidams us laudim fazzija: zerreju, fa juhs wiffi, un ihpaschigi tee, kas arri us to weetu zerreja, Grausdinam winna ammatu atweeglinasfeet. Kad winsch sawa nelaika fewas-tehwa pehdàs staiga, tad jums wajag ar meeru buht, un es winnu wiffur tur aisstahweschu, fur tam taisniba. Bet jau mahjäs eijohht Brammannis bija lohti dusnigs. Grausdinsch gribbeja ar winnu runnaht; bet Brammannis pilns niknuma ar sibweem wahrdeem atbildeja, un aisffrehje prohjam. Kad winnu dahrsi kohpà stahweja, tad jauns teefnesis dohmaja, fa tee kahdureis faderrehs, un kad tee weenreis kohpà fanahze, tad Grausdinsch winnu tà usrunnaja: kaimin! ne

esmu zaur sawu gribbeschanu to ammatu dabbutjis, buhtu jums to arri nowehlejis, bet juhs effect few tik dauds eenaidneekus darrijuschi, fa, kad es ne buhtu teefnesis tappis, tad buhtu drihsak Skujeneeks kluis, ne fà juhs. Tapehz ne turreet ne kahdas dusinas us mannim, gribbu labpraht jums wiffus laudis par draugeem darriht. Nefaderreschana, to paschi sinneet, ne kam ne derr. Bet Brammannis saihdsis atbildeja: man wiff weena alga, es juhs pasihstu un sinnu, fà dohmajeet. Un tà Grausdinsch ne fo ne warreja Brammannam palihdscht, kamehr us weenreis labbaks padohms gaddijabs. Winsch teize us sawu secwu: woi tu sinni fo? lai Brammannis warr redscht, fa es winna eenaidibu ne gribbu, tad gribbam to aizinahht kuhmäs, un kad bes tam muischaskungs winnu deen' sineedamees fazzija: tam jaunam teefnescham schoreis wajagohht leelas kristibas taisht, tad lai Brammannis arri nahf. Man dohmaht, tas no ta warrehs redscht, fa us winnu launu prahtu ne turru. Bet Brammannis ne nahze, tik aisbildinajahs, fa ne effoht weffels. — Prett wakfaru muischaskungs fazzija: man wajag paliga pee rehkinumeem, un kad nu sinnu, fa Brammannis pee tam derrigs, tad schodeen gribbeju winnu tadeht usrunnaht. Par welti to ne pagehru, arri Leelamfungam buhtu pasazzijis, fa weens no winna appafscheekeem to darriht mahf. Grausdinsch apleezinaja: pee tam derrigaku zilweku wiffa pagastà ne sunnoht, fà Brammanni, un to muischaskungam lohti eewehleja. Tas wiff warr buht, teize muischaskungs, bet ne gribbu tahdu zilweku, kas tik ilgi dusnigs. Ja man irr kas prett kahdu zilweku, tad tuhdat tam tà faku: draugs! tur tu effi prett man nepareisi darriis, darri zittà reisè labbak, zittadi inums jafschirrah. Ja winsch to atsist, nu! tad effam atkal labbaki draugi. Daschureis gaddabs, fa es esmu wainigs, tad faku: ne nem par launu, to ne esmu tihschu darriis; un tas ikreis gudrati, ne fa neddelahm ar skabhu gihmi staigaht, nei sweizinahht nedf zitta sweizinaschanu fanemt, un ne weenu wahrdu ne runnaht, tà fa daschureis ohtris ne warr sinnaht, fo pee tam dohmaht. Tä

es ar fawu feeru darru. Abbi effam druszin karsii; bet kad winna nomanna, ka man galwa jau filta, un taggad isrunnaschana manni wehl wairak fatraklotu, tad winna paleef kluffu, ka-mehr manni atkal meerigu reds. Un kad winnai kahds dsihpohrs naw's isdewe'es — tad tai arri greeschu zellu us kahdu brihtinu. Weens no mums tad pateefi nahf pirms faule no'et un fakka: „muscha! esinu wainigs, peedohd man.“ Un tad wiss labbi. Ur dusinahn ne effam ne kad apgulluschees. —

Kad arri muischaskunga gaspascha teize, ka winneem tahds zilweks ne derroht, kas ilgi dusmas paturr, tad Brammannis ne tappe aizi-nahts.

Brammannis dabbuja wissu sinnaht; bet fazzija, ka Grausdinam effoht no ta bail un tadeht winna draudsibu tik lohti meklejoht, bet winsch warroht ilgi gaidiht. Warr buht winsch gribb, lai tam pee saweem rehkinumeem palihdsu; tas ne kad ne notiks. Taggad Brammannis eefahke ar fawu brahli teefatees, weenas plawas deht, kas abbeem us pussi peederreja, un kad tas dohmaja, ka buhschoht uswinneht un arri awfatu peenehma, tad pehdigu wehrdinu nescheljoja. Teefnesis jautaja muischaskungu, kas buhschoht uswinneht? Schis aibilbeja: tik dauds, ka es sinnu, Brammannam flitti klahsees. Teefnesis gribbedams winnam labba darriht, lifke zaur treschu un zettortu wihru tam fazziht, ka winnam flitti isdohsees, un pehz pats tam to fazzija. Bet schis atbilbeja: to labbaki sinnu, un mannas leetas neweenam naw kas jarunna.

„Lai tas negubris zilweks darra, ka gribbedams,“ teize teefnesene; „winsch tewi isfneij, un dohma, tu effi bailigs un nejhga; rahdi tam, ka effi teefnesis, warr buht ka tas wairak palihdses.“

„Kas sinn,“ teize Grausdinsch, „woi wehl ne atsihs, ka us winna labbu prahdu turru; winnam jau ta naw ne kahds draugs.“

(Turpmak tas beigums.)

Sinna no kahdas jaunās grahmataš.

Jau Oktobra mehneschā isgahjuschā gaddā manna grahmatina „kā Indrikis no Dhsolakalna pee Deewa atsihschanas nahze“ no drikketaja rohkahn tappe islaista, un taggadin jau rohnahs muhsu Augschsemme un Widsemme eefsch dauds mah-jahm. Woi tas zittōs Kursemmes aprinkōs arri tā irr, woi ne, to mehš ne sinnam. Schi grahmata us 70 lappu mallahm Latweeschu behrneem stabsta, kā wezzōs laikōs Widsemme kahds behrns no laupitajem tappe nosagts un tumschā allā eefsehgtōs un kā schis behrns beidsiht, no allas isnahzis pee saules gaischuma, Deewa raddibas darbus eeraudhsija un apbrihuoja. — Schi grahmata maksa ar wahku 30 sudr. kap. un irr dabbujama pee zeeniga Steffenhagen kunga Jelgawā. Mehš zerrejam, ka tā jumš un juhsu behrneem labpatiks un leeti derrehs, wissu wairak schinni laikā, kur juhsu behrni zeetaki tohp stubbinati us lassischanu. Jfkatrš behrns, kas no W B Z un no katšisma isgahjis, tas to warr drohschi rohkā nemt un to islassijis ar gaischaku prahdu ee-ees leelā dseesunu-grahmatā un paschā Bihbelē.

Wirschu basnizkunga muischā, 20tā Janwar 1835.

J. J. Lundberg,

Wirschu un Sallas draudses mahzitaš.

Teefas fluddinaschanaš.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsšs ic. ic. ic., tohp no Grendšes pagasta teefas wissi parradu deweji ta lihdsšhinniga Grendšes muischas meschafarga un fainneeka Krauzu Uta, kas no sawa ammata un no mahjahm islikts, un par kurra mantu inventariuma, truhkuma un zittu parradu deht, konkurse spreesta, usazinati, pee saudeschanas sawas teefas diwju mehneschu starpā, prohti lihds 16to Merz f. g. kas par to weenigu un isflehgschanas terminu noliktš, ar sawahm prassischanahm un winnu peerahdischanahm scheitan peeteiftees.

Grendšes pagasta teefa, 14tā Janwar 1835. 3
(L. S.) ††† Spinne Krischis, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) Kollegien Registrators E. Schrwald, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsšs ic. ic. ic., tohp no Rundales pagasta teefas wissi tee, kam taisnas prassischanas pee ta nomirruscha Rundales fain-

neeka Klibjahnu wezza Krischjahna buhtu, par kurra mantu konkurse nospreesta, usfaukti, few 8 neddelu starpâ pee schahs teefas peeteiktees, zittadi neweens wairs ne tapš peenemts.

Kundales pagasta teefa, 19tâ Janwar 1835. 3
(Z. S.) ††† Spigge Peter, pagasta wezzakais.
(Nr. 19.) Heidtmann, pagasta teefas farihweris.

Wissi tee, kam kahdas parradu prassischanas pee ta Brozzenes fainneeka Leibu Mikkela buhtu, par kurra mantu konkurse spreesta, tohp usöizinati, lai sawas prassischanas libds 12to Webruar f. g. pee schihš pagasta teefas peemelde, un tai terminâ sanahk.

Brozzenes pagasta teefa, 11tâ Janwar 1835. 2
(Z. S.) ††† Jaunsemu Behrtul, pagasta wezzakais.
(Nr. 1.) Ed. Kreet, pagasta teefas farihweris.

No Gulbines pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee ta libdsschiniga fainneeka Pungelu Jahna buhtu, par kurra mantu schodeen konkurse nospreesta, usfaukti, few 8 neddelu starpâ pee schahs teefas peeteiktees, zittadi neweens wairs netapš peenemts.

Gulbines pagasta teefa, 5tâ Janwar 1835. 2
(Z. S.) ††† Virsel Mikkell, pagasta wezzakais.
(Nr. 2.) C. Wischnewski, pagasta teefas farihweris.

Wissi tee, kam taisnas prassischanas jeb dohschanas pee ta Lambertmuishas fainneeka Bungu Jahna buhtu, kas magasihnes un zittu parradu labbad sawas mahjas atdewis, tohp usöizinati, wisemehlaki libds 18to swetschu mehnescha deenu pee Lambertmuishas pagasta teefas meldetees, un tur teefas spreedumu fogaidiht. Lambertmuishas pagasta teefa, 12tâ Janwar 1835. 3

††† Pufse Mikkell Zelms, pagasta wezzakais.
(Nr. 4.) Clemenz, pagasta teefas farihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Tanni 11tâ August 1833 ne tablu no Czowas muishas parradu-fihme, kas weens simts un peezesmits sudr. rubl. wehrta bija, un pee ka appakscha bij rakstihš tas wahrds „Rühu, Czowas mahzitais:“ irr pajaudehta. Sinnanu daru, ka schai fihmei ne buhs wairs naudas wehrtibu peelikt,

Kalnamuishä 2trâ Janwar 1835. 3
Martin Pihle, muishas usbraugš.

Tee pee Kulbigas Kalnamuishas peederrigi 3 frohgi prohti: tas Smiltschu, Welses un Schaggattu frohgš, tiks no Jahneem scha 1835ta gabda us nohmu isdohti un ta isfoblischana tapš tanni 25tâ Webruar un 4tâ Merz mehnescha deenâ f. g., pee Kulbigas pagasta teefas noturreta. 3

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tanni 21tâ Janwar 1835.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rp.		Rb.	Rp.
3 rubli 60½ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds kannepu . . . . . tappe maksahš ar	—	70
5 — papihru naudas	1	37	1 — linnu labbakas surtes — —	3	—
1 jauns dahlderis	1	32	1 — — sliktakas surtes — —	2	80
1 puhrs rubsu . . . . . tappe maksahš ar	1	45	1 — tabaka	1	20
1 — kweeschu	1	80	1 — dselses	—	65
1 — meeschu	1	20	1 — sweesta	2	40
1 — meeschu = putrainu — — —	1	80	1 muzzä filku, preeschu muzzâ — —	4	50
1 — ausu	—	85	1 — — wihfchnu muzzâ — —	4	75
1 — kweeschu = miltu	2	20	1 — farkanas fahls — —	6	—
1 — bihdeletu rubsu = miltu — —	2	—	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	—
1 — rupju rubsu = miltu — —	1	50	1 — rupjas baltas fahls — —	4	15
1 — firnu	1	50	1 — smalkas fahls	4	—
1 — linnu = sehklas	3	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
1 — kannepu = sehklas	1	50	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kinnuenu	5	—	maxfa.		

B r i h w d r i k k e h t .

No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pufes: Hofraht von Draunschweig, grahm. pahrluhkotais.